

РЕШЕНИЕ

№ 22675

гр. София, 05.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в
публично заседание на 07.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разгледа дело номер **385** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл.166 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс /ДОПК/ във връзка с чл.195б от Закона за водите /ЗВ/.

Образувано е по жалба на "Напоителни системи" ЕАД със седалище в [населено място] и адрес на управление [улица], ЕИК по Булстат:[ЕИК], подадена чрез адв.Г., срещу АУПДВ № 422/27.11.2024 г., издаден от Директора на Басейнова дирекция "Източнобеломорски район" в МОСВ, с който на дружеството са установени следните публични държавни вземания за предоставено водовземане от повърхностен воден обект – язовир "Т." съгласно Разрешително № 01420023/14.04.2021 г., издадено от Заместник-министъра на околната среда и водите:

1. В размер на 83 720,78 лв. за 2023 г. - кл.М., и лихва за забава от 9 116,49 лв., както и законна лихва от датата, следваща датата на издаване на АУПДВ, до окончателното погасяване на главницата.

2. В размер на 69 568,25 лв. за 2023 г. - кл.Т. и лихва за забава от 7 575,40 лв., както и законна лихва от датата, следваща датата на издаване на АУПДВ, до окончателното погасяване на главницата.

С жалбата се релевират доводи за незаконосъобразност на оспорения акт, като постановен при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, при неправилно приложение на материалния закон и при липса на необходимите фактически и правни предпоставки за установяване на публичното държавно вземане. Жалбоподателят поддържа, че административният орган е издал АУПДВ в противоречие с кумулативно предвидените предпоставки на чл.195б, ал.2 ЗВ, като не е извършил реална проверка на декларираните данни

по реда на чл.194б, ал.3 ЗВ, включително чрез проверка на показанията на измервателните устройства, резултатите от собствения мониторинг и резултатите от извършения през годината контрол. Твърди се още, че при наличие на декларации по чл.194б, ал.1 ЗВ административният орган е следвало, ако установи несъответствия, засягащи основата и размера на таксата, да проведе производство по чл.194б, ал.4 ЗВ и да издаде акт за установяване на публично държавно вземане, с който да коригира декларациите, а не да пристъпва направо към производство по чл.195б ЗВ. Според жалбоподателя производството по чл.195б ЗВ било приложимо само при липса на подадени декларации или при влязъл в сила акт за корекция на вече подадени декларации. Навеждат се и оплаквания за нарушение на чл.35 и чл.36 АПК, тъй като административният орган не изяснил всички относими факти и не събрал необходимите доказателства преди издаване на акта. Поддържа също така, че размерът на лихвата не е определен по ясен начин, както и че в мотивите на акта липсва достатъчно сравнение между отнетото количество вода и нормите за водопотребление, определени с наредбата по чл.117а, ал.2 ЗВ. Иска се отмяна на оспорения АУПДВ и присъждане на сторените по делото разноски. В съдебно заседание жалбоподателят не се представлява. На 07.05.2026 г. е депозирана молба от процесуалния му представител адв. Г., с която моли Съда да отмени обжалвания административен акт. Претендира разноски по списък.

Ответникът – Директорът на Басейнова дирекция "Източнобеломорски район" в МОСВ, в с.з. се представлява от юк.Г., която оспорва жалбата като неоснователна и недоказана. Моли Съда да отхвърли жалбата, а обжалваното решение намира за законосъобразно. Претендира юрисконсултско възнаграждение. В писмени бележки, депозирани на 13.05.2026 г., излага подробни съображения за неоснователност на жалбата.

Съдът прецени събраните по делото доказателства и приема за установено от фактическа страна следното:

"Напоителни системи" ЕАД е титуляр на Разрешително за водовземане от повърхностен воден обект № 01420023/14.04.2021 г. (л. 44), издадено от заместник-министъра на околната среда и водите на основание чл.52, ал.1, т.1, б."а" във вр.с чл.44, ал.1 и чл.67, ал.1 от Закона за водите. С посоченото разрешително на дружеството е предоставено право на водовземане от повърхностен воден обект – язовир "Т.", №44 от Приложение №1 към чл.13, т.1 ЗВ, изграден на р.Т., в землището на [населено място], общ.И., Софийска област, с разрешена цел: земеделски цели – обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури, поливни площи в напоителна система "Т".

С разрешителното е определен лимит на ползваната вода до 174 млн. м³ годишно, от които до 78 млн. м³ годишно за "Напоителни системи" ЕАД – клон Т. и до 96 млн. м³ годишно за "Напоителни системи" ЕАД – клон М.. Водовземането по цели и направление следва да се осъществява в съответствие с месечния график за използване на водите на комплексните и значими язовири, утвърждаван от министъра на околната среда и водите, през месеците април, май, юни, юли, август, септември и октомври. Крайният срок на действие на разрешителното е 31.03.2031 г.

В раздела на разрешителното относно задължението за заплащане на такса за предоставено право на водовземане е предвидено, че титулярят на разрешителното заплаща такса за водовземане за обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури в съответствие с тарифата по чл.194, ал.6 от ЗВ, като ежегодно към 31 януари на следващата година определя и декларира дължимата такса по образец, утвърден от министъра на околната среда и водите. В разрешителното е посочено още, че използваният воден обем се измерва с монтирани измервателни устройства, отговарящи на изискванията на Закона за измерванията и Наредбата за

средствата за измерване, като титулярят на разрешителното следва да измерва ежемесечно обема на ползваната вода, за което се съставя протокол, изпращан в края на всяка година в Басейнова дирекция "Източнобеломорски район". В приложението към разрешителното е предвидено задължение титулярят да поддържа измервателните устройства в исправност, да уведомява при повреда, да допуска контролиращия орган до мястото на водовземане и да предоставя необходимите документи, данни, сведения, справки и обяснения, свързани с разрешеното водовземане и предмета на проверката.

Във връзка с осъщественото през 2023 г. водовземане "Напоителни системи" ЕАД е представило в Басейнова дирекция "Източнобеломорски район" декларации и справки за осъществено водовземане от повърхностен воден обект – язовир "Т.", а именно декларация вх.№ КД-04-1372/26.01.2024 г. (л.26), декларация вх.№ КД-04-1490/26.01.2024 г. (л.32) и справка за иззети водни количества вх.№ КД-05-161/11.01.2024 г. (л.34).

С декларацията, отнасяща се до клон Т., дружеството е декларирало отнет годишен воден обем в размер на 66 255 470 м³, като е приложило единичен размер на таксата 0,0015 лв./м³ и коригиращ коефициент 0,7 по чл.12, ал.3, т.1 от Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383/29.12.2016 г. Посочено е, че отнетият обем вода е по-малък от или е равен на обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление, определени в Наредбата за нормите за водопотребление за съответните култури. Така определената от дружеството дължима такса за клон Т. е в размер на 69 568,25 лв.

С декларацията, отнасяща се до клон М., дружеството е декларирало отнет годишен воден обем в размер на 79 734 080 м³, при същия единичен размер на таксата 0,0015 лв./м³ и при същия коригиращ коефициент 0,7. Така определената от дружеството дължима такса за клон М. е в размер на 83 720,78 лв.

Общият деклариран от "Напоителни системи" ЕАД отнет годишен воден обем от язовир "Т." по Разрешително № 01420023/14.04.2021 г. за процесния период 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. възлиза на 145 989 550 м³, а общо определената от самото дружество такса за водовземане е в размер на 153 289,03 лв.

По делото са представени Констативен протокол № Пз-005/12.01.2024 г. (л.39) и Констативен протокол № Пз-429/29.08.2024 г. (л.41), съставени от експерти на Басейнова дирекция "Източнобеломорски район".

В Констативен протокол № Пз-005/12.01.2024 г. е отразено, че е извършена проверка по документи във връзка със спазване изискванията на Закона за водите за използване на води за обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури от язовир "Т." през периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г., в съответствие с утвърдения график, неразделна част от Разрешително № 01420023/14.04.2021 г. При проверката са взети предвид ежемесечните информации относно изпълнението на графика за използване на води от комплексните и значими язовири, представени от "Напоителни системи" ЕАД, както и справка за отнети водни обеми за напояване през 2023 г., представена с вх.№ КД-05-161/11.01.2024 г. Констатирано е общо използване на водни обеми от язовир "Т." за периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. в размер на 145 989 550 м³. Отражено е също, че към момента на проверката не е представена информация за съответствие на измерените и използвани обеми вода през 2023 г. с нормите на водопотребление, определени с наредбата по чл.117а, ал.2 ЗВ, поради което е дадено предписание в срок до 31.01.2024 г. да бъде представена декларация по чл.194б ЗВ за изчисляване на дължимата такса, съобразена с нормите на водопотребление.

В последващия Констативен протокол № Пз-429/29.08.2024 г. е отразено, че е извършена проверка по документи във връзка с установяване на дължимата такса за водовземане от язовир

"Т." за периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. При тази проверка са взети предвид документите, въз основа на които е съставен Констативен протокол № Пз-005/12.01.2024 г., както и подадените след него декларации по чл.194б ЗВ вх.№ КД-04-1372/26.01.2024 г. и вх.№ КД-04-1490/26.01.2024 г., и справката за иззети водни количества вх.№ КД-05-161/11.01.2024 г. В протокола е отразено, че общо използваният воден обем от язовир "Т." е 145 989 550 м³, от които 66 255 470 м³ за клон Т. и 79 734 080 м³ за клон М.. Посочено е, че дължимата такса за обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури е изчислена по формулата $T = E \times W \times 0,7$, а именно $0,0015 \times 145\,989\,550 \text{ м}^3 \times 0,7 = 153\,289,03$ лв. Отражено е, че определеният размер на таксата съвпада със сумата на таксите по подадените от дружеството две декларации. С писмо изх. № ПО-02-642/30.08.2024 г. (л.23) на "Напоителни системи" ЕАД са изпратени Констативен протокол № Пз-429/29.08.2024 г., покана за доброволно изпълнение и уведомление за започване на производство по установяване на задължението. С поканата дружеството е уведомено, че дължимата и незаплатена главница за периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. е в размер на 153 289,03 лв., върху която следва да се начисли законна лихва за периода на забава. Дружеството е уведомено, че при неспазване на указания срок ще бъдат предприети действия по издаване на акт за установяване на публично държавно вземане и по принудително събиране на задължението от НАП по реда на ДОПК. На основание чл.26 и чл.34 АПК на дружеството е указано, че може да се запознае със събраните доказателства, да се снабди с препис от доказателствата по административната преписка, да изрази становище, да прави писмени искания и възражения, както и при плащане на задължението изцяло или частично да представи доказателства за това.

Поканата за доброволно изпълнение, ведно с уведомлението за започване на производство, са връчени на "Напоителни системи" ЕАД на 02.09.2024 г., видно от приложената по делото обратна разписка (л.25). В предоставения срок не е постъпило възражение и не са представени доказателства за заплащане на задължението или на част от него.

При така установените обстоятелства е издаден оспореният АУПДВ № 422/27.11.2024 г. на Директора на Басейнова дирекция "Източнобеломорски район" (л.10), с който на "Напоителни системи" ЕАД е установено публично държавно вземане за предоставено право на водовземане от повърхностен воден обект – язовир "Т.", по Разрешително № 01420023/14.04.2021 г., за периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г., както следва: за клон М. – главница в размер на 83 720,78 лв. и законна лихва за периода от 16.02.2024 г. до 27.11.2024 г. в размер на 9 116,49 лв.; за клон Т. – главница в размер на 69 568,25 лв. и законна лихва за периода от 16.02.2024 г. до 27.11.2024 г. в размер на 7 575,40 лв., или общо главница в размер на 153 289,03 лв. и законна лихва за периода от 16.02.2024 г. до 27.11.2024 г. в размер на 16 691,89 лв., ведно със законна лихва до окончателното погасяване на главницата от датата, следваща датата на издаване на акта.

След издаване на акта същият е съобщен на дружеството с Писмо изх.№ ПО-02-642(1)/28.11.2024 г., връчено на 29.11.2024 г., видно от приложената по делото обратна разписка (л.22), с което адресатът е поканен да заплати доброволно определените с акта задължения в 14-дневен срок от получаване на писмото. Съдът отбелязва, че това съобщаване на вече издадения АУПДВ не следва да се смесва с предходната покана за доброволно изпълнение и уведомлението за започване на производството, изпратени с писмо изх. № ПО-02-642/30.08.2024 г., доколкото двете действия имат различно процесуално предназначение.

В хода на съдебното производство е допусната съдебно-счетоводна експертиза с вещо лице О. Т. Вещото лице е дало заключение по поставените задачи, след преглед на документите по делото, включително разрешителното за водовземане, декларациите по чл.194б ЗВ, справките за иззети водни количества, констативните протоколи, поканата за доброволно изпълнение и оспорения

АУПДВ.

По първата задача вещото лице е приело, че не са констатирани несъответствия в декларираните от "Напоителни системи" ЕАД данни за дължимата такса в подадените декларации по чл.194б ЗВ. В заключението е посочено, че в Констативен протокол № Пз-429/29.08.2024 г. е вписана дължимата такса за обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури по формулата $T = E \times W \times 0,7 = 0,0015 \times 145\,989\,550 \text{ м}^3 \times 0,7 = 153\,289,03 \text{ лв.}$, като определеният размер на таксата съвпада със сумата на таксите по подадените две декларации.

По втората задача вещото лице е установило, че съгласно Разрешително № 01420023/14.04.2021 г. лимитът на ползваната вода е до 174 млн. м³ годишно, от които 78 млн.м³ годишно за клон Т. и 96 млн. м³ годишно за клон М.. Съгласно представените декларации и справки отчетният годишен воден обем за клон М. е 79 734 080 м³, а за клон Т. – 66 255 470 м³, или общо 145 989 550 м³. Въз основа на това вещото лице е заключило, че не е налице превишение на отчетите и декларираните водни обеми за напояване за 2023 г. спрямо разрешения с разрешителното годишен лимит.

По третата задача вещото лице е приело, че тъй като отчетите и декларираните водни обеми за 2023 г. не надвишават обемите съгласно Разрешително № 01420023/14.04.2021 г., коригиращият коефициент, който следва да бъде приложен при определяне на таксите за водовземане за периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г., е 0,7.

Съдът кредитира заключението на съдебно-счетоводната експертиза като компетентно, обективно и съответстващо на останалите доказателства по делото. Същото не е оспорено от страните, изготвено е въз основа на относимите документи и съдържа ясни отговори на поставените въпроси.

При така установената фактическа обстановка Съдът достигна до следните правни изводи:

Оспореният АУПДВ е връчен на 29.11.2024 г., жалбата е депозирана в законоустановения 14-дневен срок, а именно на 12.12.2024 г., видно от поставения върху същата входящ номер, поради което същата е процесуално допустима за разглеждане (л.5, л.22).

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспореният АУПДВ е издаден от компетентен орган. Съгласно чл.195б, ал.1 ЗВ вземанията за незаплатените по реда на чл.195а, ал.1 такси по този закон се определят с акт за установяване на публично държавно вземане от директорите на басейнови дирекции, издаден по реда на чл.16б ДОПК. Актът е издаден от Директора на Басейнова дирекция "Източнобеломорски район", който е органът, на когото законът е възложил правомощието да установява публичните държавни вземания за незаплатени такси по Закона за водите, когато същите са свързани с водовземане в съответния басейнов район. Следователно не е налице порок, свързан с материалната компетентност на издателя на акта.

АУПДВ е издаден в писмена форма и съдържа изискуемите реквизити по чл.59 АПК. В него са посочени издателят, адресатът, правните основания за издаването му, фактическите основания, включително разрешителното, въз основа на което е упражнено правото на водовземане, процесният период, декларираните и използваните водни обеми, единичният размер на таксата, приложеният коригиращ коефициент, размерът на главницата, началният и крайният момент на начислената законна лихва, както и доказателствата, въз основа на които е установено публичното вземане. Посочени са и декларациите, справката за иззети водни количества, констативните протоколи и поканата за доброволно изпълнение, които са част от административната преписка.

Съдът намира за неоснователно възражението, че актът е немотивиран. В настоящия случай мотивите на административния орган се съдържат както в самия АУПДВ, така и в документите, съставени в хода на административното производство и изрично посочени в него. От тези документи ясно се установява какъв е фактическият път, по който органът е достигнал до извода за съществуване на публично държавно

вземане – наличие на действащо разрешително за водовземане, осъществено водовземане през 2023 г., подадени декларации от титуляря, определена от самия титуляр такса, липса на плащане в срока по закона, връчена покана за доброволно изпълнение и липса на последващо плащане. При тези данни не може да се приеме, че адресатът на акта не е могъл да разбере защо и въз основа на какви обстоятелства е установено задължението му, нито че Съдът е възпрепятстван да извърши проверка за законосъобразност.

Не са допуснати и съществени нарушения на административно-производствените правила. От административната преписка се установява, че след извършване на проверката, обективирана в Констативен протокол № Пз-429/29.08.2024 г., на дружеството е изпратена покана за доброволно изпълнение и уведомление за започване на производство по установяване на задължението, като му е дадена възможност да се запознае с доказателствата по преписката, да изрази становище, да направи възражения и искания и да представи доказателства за плащане, ако такова е извършено. Поканата и уведомлението са връчени на 02.09.2024 г., но в предоставения срок дружеството не е представило възражение, не е ангажирало доказателства за погасяване на задължението и не е оспорило пред органа декларираните от самото него количества и размер на таксата. Следователно правото му на участие в административното производство е било гарантирано, а органът е изпълнил задълженията си по чл.26, чл.34, чл.35 и чл.36 АПК.

Основният спор между страните е дали в конкретния случай административният орган е следвало да проведе производство по чл.194б, ал.4 ЗВ за корекция на декларациите и едва след това да пристъпи към издаване на АУПДВ по чл.195б ЗВ, или законосъобразно е издал процесния акт по чл.195б ЗВ за установяване на незаплатена такса, определена въз основа на декларациите на самото дружество.

Съдът намира, че в конкретния случай хипотезата на чл.194б, ал.4 ЗВ не е осъществена.

Съгласно чл.194б, ал.1 ЗВ ежегодно към 31 януари на следващата година титулярите на разрешителни определят и декларираат дължимата такса по образец, утвърден от министъра на околната среда и водите. Съгласно ал.3 на същата разпоредба директорът на басейновата дирекция извършва проверка на декларираните данни въз основа на резултатите от собствения мониторинг, показанията на измервателните устройства и резултатите от извършения през годината контрол. Съгласно ал.4, когато в декларацията по ал.1 се установят несъответствия с информацията по ал.3, които засягат основата и размера на определената такса, директорът на басейновата дирекция издава акт за установяване на публично държавно вземане, с който се коригира декларацията.

От систематичното тълкуване на тази уредба следва, че актът по чл.194б, ал.4 ЗВ има специфична функция – с него се коригира декларация, когато при проверката на декларираните данни бъдат установени несъответствия, които засягат основата или размера на таксата. Следователно предпоставка за приложението на тази разпоредба е наличието на несъответствие между декларираните данни и данните, събрани или проверени от административния орган. Когато такова несъответствие не е установено, когато органът не коригира декларацията, не променя размера на отнетия воден обем, не прилага друг коригиращ коефициент и не определя различен размер на таксата, не е налице основание за издаване на акт по чл.194б, ал.4 ЗВ.

За разлика от това, чл.195б ЗВ урежда различна хипотеза – установяване на вземания за незаплатени такси по закона. Съгласно чл.195б, ал.2 ЗВ актът се съставя въз основа на писмени доказателства, включително извлечения от сметките, по които постъпват таксите, платежни и други счетоводни документи, издадени от лицата, използващи водите, покана към лицето за доброволно изпълнение и констативни протоколи от извършения контрол за изпълнение на задължението. Следователно, когато таксата е определена и декларирана, но не е внесена в законоустановения срок, правното основание за установяване на публичното вземане е именно чл.195б ЗВ, без да е необходимо преди това да бъде издаван акт по чл.194б, ал.4 ЗВ, ако липсват несъответствия, налагащи корекция на декларацията.

Такава е и настоящата фактическа хипотеза. По делото безспорно се установява, че дружеството е подало две декларации по чл.194б ЗВ и справка за иззети водни количества, че административният орган е възприел посочените в тях водни обеми и приложения от дружеството коефициент 0,7, както и че не е определил по-висок размер на таксата от този, който следва от собствените декларации на жалбоподателя. Заключение на съдебно-счетоводната експертиза потвърждава, че не са констатирани несъответствия в декларираните от "Напоителни системи" ЕАД данни за дължимата такса и че определената в Констативен

протокол № Пз-429/29.08.2024 г. и в АУПДВ такса съпада със сумата на таксите по подадените декларации. При тези данни не може да се приеме, че административният орган е следвало да издава коригиращ акт по чл.194б, ал.4 ЗВ, тъй като липсва самият обект на корекция.

В този смисъл Съдът не споделя тезата на жалбоподателя, че производството по чл.195б ЗВ може да бъде проведено единствено когато не са подадени декларации или когато е налице влязъл в сила акт за корекция на декларация по чл.194б, ал.4 ЗВ. Подобно разбиране не следва от закона. Напротив, чл.195б ЗВ е приложим при наличие на незаплатени такси по закона, независимо дали размерът им произтича пряко от подадена декларация, от проверени декларираните данни или от корекция при установено несъответствие. Когато декларация е подадена, проверена е, несъответствие не е констатирано, но сумата не е платена, не съществува процесуална необходимост от издаване на отделен коригиращ акт, който да предхожда АУПДВ по чл.195б ЗВ.

Съдът намира за неоснователно и възражението, че проверката задължително е следвало да бъде извършена на място чрез проверка на измервателните устройства и че липсата на такава проверка обуславя незаконосъобразност на акта. Безспорно е, че разрешителното предвижда използваният воден обем да се измерва чрез монтирани измервателни устройства и че титулярят има задължение да поддържа тези устройства в изправност, да измерва ежемесечно обема на ползваната вода и да предоставя съответните данни на Басейнова дирекция "Източнобеломорски район". Тези условия обаче не означават, че при всяко производство по установяване на неплатена такса по чл.195б ЗВ административният орган е длъжен да извършва физическа проверка на място на измервателните устройства, независимо от това дали е налице спор относно отчетените и декларираните количества.

В настоящия случай административният орган не е установявал различни от декларираните от дружеството количества вода, не е приел, че измерените от титуляря обеми са неверни, не е въвел други данни за водоползването, не е коригирал декларациите и не е променил приложения от дружеството коефициент. Напротив, задължението е установено въз основа на предоставената от самия титуляр информация. Жалбоподателят не твърди конкретно, че декларираните от него водни обеми са неправилни, не сочи друг размер на реално използваната вода, не представя доказателства за техническа неизправност на измервателните устройства, не твърди грешка в месечните справки и не сочи, че при проверка на място биха били установени други факти, които да променят основата или размера на таксата. При това положение липсата на проверка на място не представлява съществено нарушение на административнопроизводствените правила, тъй като не е повлияла и не е могла да повлияе върху крайния резултат от производството.

Следва да се подчертае, че съществено нарушение на административнопроизводствените правила е налице тогава, когато нарушението е от такова естество, че ако не беше допуснато, би могло да доведе до различен краен резултат. В конкретния случай жалбоподателят не е поставил под съмнение собствените си декларации, не е оспорил размера на използваните водни обеми, не е посочил други данни и не е доказал, че неизвършването на проверка на място е довело до неправилно установяване на задължението. Ето защо оплакването за нарушение на чл.35 и чл.36 АПК се явява неоснователно.

Неоснователно е и възражението, че липсва реален анализ на потреблението на вода. Анализът на административния орган е извършен въз основа на представените от дружеството декларации, справки за иззети водни количества и ежемесечни информации относно изпълнението на графика за използване на води от комплексните и значими язовири. В Констативен протокол № Пз-005/12.01.2024 г. първоначално е констатирана липса на информация за съответствие на измерените и използвани обеми вода с нормите на водопотребление, поради което е дадено предписание за представяне на декларация по чл.194б ЗВ, съобразена с нормите на водопотребление. След представяне на декларациите административният орган е извършил последваща проверка, обективизирана в Констативен протокол № Пз-429/29.08.2024 г., при която е приел, че таксата е изчислена на база декларираните от дружеството иззети водни количества и представените справки. При липса на установени несъответствия този документален анализ е достатъчен за целите на производство по чл.195б ЗВ.

Съдът намира оспорения акт за материално законосъобразен.

Според чл.162, ал.2, т.3 ДОПК публични са държавните и общинските вземания за такси, установени по основание със закон. Основанието за дължимост на процесната такса е регламентирано в Закона за водите.

Съгласно чл.194, ал.1, т.1, б."а" ЗВ за правото на използване на водите се заплаща такса за водоземане от повърхностни води. Съгласно чл.194, ал.6 ЗВ размерът, начинът и редът за изчисляване и заплащане на таксите се определят с тарифа на Министерския съвет. Приложима към процесния период е Тарифата за таксите за водоземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383/29.12.2016 г.

Не е спорно по делото, че жалбоподателят е титуляр на разрешително за водоземане от повърхностен воден обект – язовир "Т.", че през процесния период е осъществявал водоземане с цел обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури и че за това водоземане се дължи такса по чл.194, ал.1, т.1, б."а" ЗВ. Спорът не е относно самото възникване на задължението за заплащане на такса, а относно законосъобразността на начина, по който задължението е установено с АУПДВ.

Съгласно чл.11, ал.1 от Тарифата размерът на таксата за водоземане от повърхностни води се изчислява, като единичният размер на таксата в зависимост от целта, за която ще бъде ползвана отнетата вода, се умножи по размера на отнетия годишен воден обем. В случая целта на водоземането е обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури, поради което е приложим единичният размер на таксата по чл.12, ал.1, т.3 от Тарифата – 0,0015 лв./м³.

Съгласно чл.12, ал.3 от Тарифата, когато водоземането е за напояване, единичният размер на таксата се умножава с коригиращ коефициент 0,7, когато отнетият обем вода е по-малък от или равен на обема вода, изчислен по съответните норми на водопотребление, определени с наредбата по чл.117а, ал.2 ЗВ, за съответните култури, и с коефициент 1,3, когато отнетият обем вода е по-голям от този обем.

В процесния случай както дружеството, така и административният орган са приложили именно коефициент 0,7. Следователно органът не е приложил по-неблагоприятен коефициент, не е увеличил декларираната такса и не е определил задължение в по-висок размер от този, който следва от собствените декларации на титуляря. Поради това Съдът намира, че цитираната от жалбоподателя съдебна практика, касаеща хипотези, при които административният орган е приложил коефициент 1,3 вместо 0,7, или е коригирал декларацията при спор относно съотношението между използвания воден обем и нормите на водопотребление, не е относима към настоящия случай в степен, която да обоснове отмяна на процесния акт. Тук не се касае за акт, с който административният орган е променил декларирания коефициент, нито за акт, с който е извършена корекция на основата или размера на таксата поради установени несъответствия.

Съдът отчита, че вещото лице е отговорило на поставената задача относно коефициента, като е изхождало от съпоставка между декларираните водни обеми и лимитите по разрешителното.

Доколкото обаче критерият по чл.12, ал.3 от Тарифата е свързан със съотношението между отнетия воден обем и обема вода, изчислен по съответните норми на водопотребление, а не единствено със съотношението между отнетия обем и максимално разрешения лимит по разрешителното, Съдът не възприема заключението в тази му част като правна квалификация, която сама по себе си е решаваща за спора. Решаващо в случая е обстоятелството, че дружеството е декларирало приложимостта на коефициент 0,7, административният орган е приел именно този коефициент, не е приложил коефициент 1,3, не е увеличил размера на задължението и не са установени несъответствия в данните, които да налагат корекция на декларацията. Следователно дори и при стриктно разграничаване между лимита по разрешителното и нормите на водопотребление по наредбата по чл.117а, ал.2 ЗВ, не се достига до извод за незаконосъобразност на АУПДВ, тъй като органът не е определил задължение в размер, по-неблагоприятен за жалбоподателя от декларираните от самия него.

Неоснователно е и възражението за неяснота при определяне на лихвата. В оспорения АУПДВ са посочени началният момент на забавата – 16.02.2024 г., крайният момент, до който лихвата е изчислена – 27.11.2024 г., размерът на лихвата поотделно за клон М. и клон Т., както и общият размер на начислената законна лихва – 16 691,89 лв. Съгласно чл.194б, ал.2 ЗВ задължението по декларацията се внася в срок до 15 февруари на годината, следваща годината на задължението. При това положение, след като таксата за 2023 г. не е заплатена до 15.02.2024 г., забавата настъпва от 16.02.2024 г. С оглед нормативно определения срок за плащане не е необходима отделна покана, за да настъпи забава и да започне да се дължи законна лихва. Поради това Съдът намира, че лихвата е определена по ясен, проверим и съответстващ на закона начин.

Съдът намира за неоснователно и общото възражение, че АУПДВ е лишен от фактическа и правна обосновка относно размера на вземането. Размерът на главницата е изведен чрез ясна формула, която е

идентична с формулата, използвана от самото дружество в декларациите: за клон М. – $79\,734\,080\text{ м}^3 \times 0,0015 \times 0,7 = 83\,720,78\text{ лв.}$; за клон Т. – $66\,255\,470\text{ м}^3 \times 0,0015 \times 0,7 = 69\,568,25\text{ лв.}$; общо – $153\,289,03\text{ лв.}$ Доказателствата по делото не сочат наличие на математическа грешка, различен единичен размер на таксата, различен приложим коефициент или различен използван воден обем. Жалбоподателят също не сочи друг размер на дължимата такса.

Въз основа на изложеното Съдът приема, че оспореният АУПДВ е издаден при наличие на материалноправните предпоставки на чл.195б ЗВ – наличие на незаплатена такса по Закона за водите, определена въз основа на подадени от титуляря декларации и справки, връчена покана за доброволно изпълнение, липса на плащане и липса на констатирани несъответствия, които да налагат корекция на декларацията. Актът е съобразен и с целта на закона, доколкото чрез него се установява публично държавно вземане за дължима и незаплатена такса за използване на воден ресурс.

Предвид изложеното жалбата следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

Ответникът своевременно е направил искане за присъждане на разноски. Съобразно изхода на делото и на основание чл.143, ал.3 АПК, вр. чл.37, ал.1 от Закона за правната помощ и чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, в полза на Басейнова дирекция "Източнобеломорски район" следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лв.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2, предл. последно от АПК, Административен съд София-град

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на "Напоителни системи" ЕАД със седалище в [населено място] и адрес на управление [улица], ЕИК по Булстат:[ЕИК], подадена чрез адв.Г., срещу АУПДВ № 422/27.11.2024 г., издаден от Директора на Басейнова дирекция "Източнобеломорски район" в МОСВ, с който на дружеството са установени следните публични държавни вземания за предоставено водовземане от повърхностен воден обект – язовир "Т." съгласно Разрешително № 01420023/14.04.2021 г., издадено от Заместник-министъра на околната среда и водите:

1. В размер на 83 720,78 лв. за 2023 г. - кл.М., и лихва за забава от 9 116,49 лв., както и законна лихва от датата, следваща датата на издаване на АУПДВ, до окончателното погасяване на главницата.

2. В размер на 69 568,25 лв. за 2023 г. - кл.Т. и лихва за забава от 7 575,40 лв., както и законна лихва от датата, следваща датата на издаване на АУПДВ, до окончателното погасяване на главницата.

ОСЪЖДА "Напоителни системи" ЕАД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Басейнова дирекция "Източнобеломорски район"-гр.П. юрисконсултско възнаграждение в размер на 102,25 € (сто и две евро и 25 евро цента), с ледова равностойност 200 лв. (двеста лева).

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: